

Badanie pilotażowe nt. Wpływu sztucznej inteligencji na model ryzyka audytu

Scenariusz/kwestionariusz wywiadu strukturyzowanego

Wprowadzenie do rozmowy: Przedstawić cel badania.

Część 1. Metryczka (wypełnia Ankieter) *Do metodyki badań – charakterystyka respondentów*

1. Imię i nazwisko: R18

2. Stanowisko

☐	Audytor/Biegły rewident
☐	Dyrektor finansowy
☐	Nauczyciel akademicki
☒	Pracownik organu nadzorczego

3. Sektor

☐	Sektor prywatny
☒	Sektor publiczny

4. Doświadczenie zawodowe (liczba lat w zawodzie): 10

5. Stopień/tytuł naukowy (jeśli dotyczy): doktor

6. Lokalizacja /miejsce zamieszkania (*miejsce zamieszkania - osoba fizyczna*):

Miejscowość:

Kod pocztowy:

Województwo: mazowieckie

Część 2. Pytania merytoryczne

Pytania:

7. Czy do tej pory znane było Panu/Pani zagadnienie dotyczące wykorzystania algorytmów opartych na sztucznej inteligencji w programach finansowo-księgowych i/lub w audycie (procesie kontroli)?

☐	Tak
☒	Nie

8. Czy Państwo wykorzystują algorytmy oparte na sztucznej inteligencji w programach finansowo-księgowych i/lub w audycie (procesie kontroli)?

☐	Tak
☒	Nie
☐	

Jeśli tak, proszę opisać dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie. (free text)

9. Czy spotkał/a się Pan/Pani z problematyką badawczą/dyskusją dotyczącą związku między wykorzystaniem AI a ryzykiem audytu?

☐	Tak
☒	Nie

Jeśli tak, proszę opisać dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie. (free text)

10. Proszę ustosunkować się do następujących stwierdzeń:

Wyszczególnienie	1 Zdecydowanie nie	2 Nie	3 Raczej nie	4 Nie mam zdania	5 Raczej tak	6 Tak	7 Zdecydowanie tak
Stosowanie przez audytora w procesie badania algorytmów/narzędzi opartych na sztucznej inteligencji wpływa na ryzyko audytu.						X	
Stosowanie przez klienta programów finansowo-księgowych opartych na sztucznej inteligencji wpływa na ryzyko audytu.						X	
Wyższe ryzyko audytu związane jest ze stosowaniem AI przez klienta						X	
Wyższe ryzyko audytu związane jest ze stosowaniem AI przez audytora					X		
W obu przypadkach ryzyko jest takie samo			X				

Proszę uzasadnić swoje stanowisko:

W obu przypadkach ryzyko zależy od jakości wykorzystywanych narzędzi AI.

11. Proszę ustosunkować się do następujących stwierdzeń:

Wyszczególnienie	1 Zdecydowanie nie	2 Nie	3 Raczej nie	4 Nie mam zdania	5 Raczej tak	6 Tak	7 Zdecydowanie tak
Stosowanie AI przez audytora i/lub klienta powinno wpływać na wysokość opłaty za audyt (wynagrodzenia za audyt)						X	
Stosowanie AI przez klienta powinno wpływać na wzrost wysokości opłaty za audyt						X	
Stosowanie AI przez audytora powinno wpływać na wzrost wysokości opłaty za audyt		X					

Proszę uzasadnić swoje stanowisko.

Stosowanie rozwiązań bazujących na sztucznej inteligencji powinno z założenia podnosić ich jakość oraz je usprawniać. W większości takie rozwiązania mają na celu eliminację czynnika ludzkiego, w związku z czym koszt przeprowadzenia audytu za pomocą narzędzi AI powinien być niższy.

Z perspektywy audytu klientów używających narzędzi AI koszt audytu może natomiast wzrastać proporcjonalnie do stopnia zaawansowania wspomnianych narzędzi, które same w sobie powinny również być przedmiotem audytu.

12. W naszej pracy proponujemy rozszerzenie klasycznego modelu ryzyka audytowego o ryzyko sztucznej inteligencji w następujący sposób:

$$\text{Audit Risk} = \text{Ryzyko nieodłączne} \times \text{Ryzyko kontroli} \times \text{Ryzyko przeoczenia} \times \text{Ryzyko AI}$$

gdzie: $\text{Ryzyko AI} = \text{Ryzyko AI audytora} \times \text{Ryzyko AI klienta}$

Pytania do rozmowy:

12 a) Czy w Pani/Pana opinii takie rozszerzenie modelu jest uzasadnione? Proszę uzasadnić swoje stanowisko/swoją odpowiedź.

TAK, wykorzystywanie narzędzi AI również obarczone jest ryzykiem ich błędów bądź ryzykiem ich niewłaściwego dostosowania.

12 b) Czy według Pani/Pana wiedzy taki model (rozszerzony) jest już obecny w praktyce?

Trudno powiedzieć.

12 c) Jeśli odpowiedzi na powyższe pytania (jedno lub oba) były twierdzące, dodatkowe pytanie: Nasze badanie nie potwierdziło związku między wysokością wynagrodzenia biegłych rewidentów a stosowaniem sztucznej inteligencji przez klienta. Co może być tego przyczyną?

Brak audytu wykorzystywanych narzędzi AI.

13. Proszę uszeregować czynniki uwzględnione w zaprezentowanym modelu rozszerzonym według ważności - uwzględniając ich wpływ na ryzyko audytu, przy założeniu, że 1 oznacza czynnik najbardziej istotny (najważniejszy), 5 – czynnik najmniej istotny. (Uszeregować od najważniejszego do najmniej istotnego).

Czynnik	Ważność czynnika (1-5) Uszeregować od najważniejszego do najmniej istotnego
<i>Ryzyko nieodłączone</i>	5
<i>Ryzyko kontroli</i>	3
<i>Ryzyko przeoczenia</i>	4
<i>Ryzyko AI audytora</i>	2
<i>Ryzyko AI klienta</i>	1

Proszę uzasadnić swoje stanowisko/swoją odpowiedź.

Z biegiem czasu należy spodziewać się wykorzystywania narzędzi AI (również w audycie) na coraz większą skalę w związku z czym waga ryzyka AI będzie coraz większa.

14. Czy jest coś, co chciałby/chciałaby Pan/Pani dodać/podkreślić w kwestii omawianej problematyki badawczej? (free text)

Nie.